

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrta leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Slovani ter vlada in Nemci.

Državni zbor se kmalu snide. Čaka ga važno delo — rešitev nagodbe med Avstrijo in Ogrsko. To delo mora naš parlament dokončati do Božiča.

Časa za dovršitev te naloge bo dovolj, kajti državni zbor bo začel delovati, kakor se čuje, že tekom tega meseca. Razven časa je pa pri vsakem delu upoštevati resno voljo delavcev. In te dobre volje bo najbrže pri prihodnjem za sedanjemu tako manjkalo, da se važno delo ne bo niti začelo, kaj šele končalo.

Državni zbor razdelimo v dva tabora. Le vičarji, kjer so Nemci, so — ne brez vzroka — pri volji storiti vladi vse, kar le poželi. Desna stran, kjer so združeni Slovani, pa pravi — najprej slovanskim narodom pravic, potem bomo šli na delo za državo. Na tem stališču smo in ostanemo.

Doktor Pacak, vodja Mladočehov v držav nem zboru, je te dni objavil stališče Mladočehov. On pravi, da se vlada glede stališča Mladočehov o parlamentarnem delovanju ne sme motiti in misliti, da bodo Čehi držali roke križem.

Mladočehski klub je ob koncu zadnjega državnozbornskega zasedanja sklenil, zahtevati od vlade uvedbo češkega notranjega uradnega jezika, ako hoče vlada spraviti avstro-ogrsko na godbo letos pod streho. Od tega ne odstopijo niti za las, — ako se jim ne ustreže, potem pride obstrukcija.

Vsakdo, ki ima le še količkaj razuma za pravico in enakopravnost, mora priznati, da je češka zahteva po češkem notranjem uradnem jeziku opravičena, ravno tako kakor bi bila opravičena zahteva Slovencev po uvedbi slovenskega uradnega jezika po slovenskih pokrajinah. Žal, da gospodarsko in narodno nismo tako močni, da bi mogli postaviti uspešno ta zahtevek. Tudi vlada sama priznava, da je ta češka zahteva opravičena, le to vedno izjavlja, da brez sporazumnosti obeh narodnostij t. j. Čehov in Nemcev noče nobene narodnostne za-

deve reševati. Jako čudno je to stališče vlade. Vlada je pri tem svojem načelu nedosledna — in pa nasproti Slovanom zavratna. Nedosledna je zato, ker je svoj čas češki notranji uradni jezik brez Čehov odpravila, — naj ga sedaj še brez Nemcev zopet uvede. Zavratna pa je, ker se namenoma skriva za to svet-hlinsko pretvezo ter meče vsem skupaj pesek v oči.

Seveda bi bilo najlepše in najboljšo, če bi se vse narodne zadeve reševale sporazumno, ali kdor pozna samogoltnost naših politično sitih Nemcev, ta bo sprevidel, da nam ti ne dovolijo ničesar. Ti bi nam najraje, če bi šlo, odvzeli še zrak in vodo.

Sedaj, ko so Čehi govorili in povedali vladi, da se ne pustijo več od nje in Nemcev za nos voditi, so začeli nemški in vladni listi javkati, češ, narodne zahteve se stavijo pred državne koristi.

Katere pa so tiste državne koristi? Nagodba z Ogrsko. Že v zadnji številki smo razjasnili, kakšno korist ali bolje rečeno — koliko škodo imamo v Avstriji od nagodbe, zato mislimo, da je vsaka najmanjša narodna zahteva važnejša od avstro-ogrske nagodbe.

Sicer pa recimo, da je res, kar trdi vladni organi, da je obstoj monarhije odvisen od nagodbe. Ali tukaj ne priznamo prednosti državnih koristi pred slovanskimi zahtevami. Kaj nam pomaga taka Avstrija, v koji se Slovane tepta? Bolje je, da take Avstrije ni. Slovanska ideja nam je nad avstrijsko, če nismo v Avstriji edna korodni z Nemci, nego le zatirani helotje. Sploh pa je Avstrija brez Slovanov ali brez slovan-skega upliva nemogoča. Kakor hitro neha v Avstriji slovanski upliv, neha tudi Avstrija biti Avstrija in postane nemška provinca. Zato tudi naše narodne zahteve niso v nikakem naravnem nasprotju z državnimi koristmi.

Ne Slovani, nego vlada je tista, ki dela proti državnim koristim, ker podpira Nemce, ki

niso, kakor trdijo — državo vzdržujoči, nego državo izpodjedajoči element.

Še slabše kot vladi se poda pridiga o državnih koristih Nemcem. Ko so Nemci tirali obstrukcijo zaradi jezikovnih naredb, se jih je od vseh strani opozarjalo na državne koristi. Takrat so vseskozi odgovarjali, da naj raje država propade, kakor, da bi se delalo proti Nemcem. Isto damo danes v odgovor tudi Slovani.

Pod danimi okoliščinami so nam torej na rodne zahteve pred namišljenimi državnimi koristmi.

Bodimo pravi narodnjaki!

Med našim narodom živi dosti moč, ki so na glasu, da so „budi narodnjaki“. Taki ljudje imajo zlasti ob času volitev glavno besedo, a tudi v mnogih drugih stvareh se zelo pazi na njihovo besedo in na njihovi primer.

In ko se zgodi, da takšen človek začne delati le za svoje koristi, da začne drugače govoriti in delati, tedaj se navadno cela vas ravna po njem.

Takih slučajev je bilo na žalost že dosti po Slovenskem, a iz tega se vidi, da ni vsak pravi narodnjak, ki kliče, „živela Slovenija“. Najde se celo, da je med gospodo marsikateri, ki bi hotel biti vodja celemu narodu, ki se dela na videz njegovim braniteljem, a v duši taisti narod prezira. Žalostna majka takim ljudem!

Kadar čujemo o kakšnem narodnjaku, vprašajmo naprej v kakšnem razmerju je napram onim, ki imajo manj od njega, ali ki manj znajo. Ako je napram njim preveč ohol, potem spada med one, o katerih se govori, da ljubijo domovino, ali ne ljubijo ljudstva. Ako je z njimi preveč sladak, ako se rad laska narodu, potem je to kukavica, ki hoče z laskanjem narod pridobiti za svojo korist, ne da bi on narodu kaj koristil. Ako višje od njega, ki več znajo ali več imajo, samo hvali, ako se jim preponižno in globoko

LISTEK.

Rdeči Peter.

Povest. Sp. P. Laikus.
(Dalje.)

Sodar ni bil tedaj tako prevzet kot danes; seveda je bil že malo nagnjen k tej napaki, ki je pozneje tako kazila njegov značaj, tedaj pa je imela njegova prevzetnost še plemenitejši značaj. Postal je zaščitnik ubogega Petra, in če je bil Sodar v njegovi bližini, je bilo Petra ne varno dražiti. Naravna posledica je bila, da mu je bil Peter podložen kot psiček; storil je vse, kar mu je bral iz oči, in to razmerje je mlademu Sodarju jako ugajalo. Pri svojem očetu je tudi izposloval, da je ta vzel Petra v njegovem štirinajstem letu kot majhnega blapca v službo. Ker pa je že iz maščevanja ljudem, ki so mu prizadejali kaj budnega, omajil najlepše jablane, so ti svarili starega Sodarja pred Petrom, češ, da mu bo zažgal hišo. Toda Peter ni poslal rdečega petelina na streho, temveč je pridno delal od zore do mraka, ni zahajal v krčmo in

ni pušil tobaka; ves svoj zaslužek je lepó shranjeval, in staremu Sodarju je bila ta varčnost posebno všeč.

Ko je bil Peter star osemnajst let je imel že prihranjenih 200 goldinarjev ter je mislil pri četi z malo krošnjarijo. Menil je, da bo ta denar za začetek že zadostoval.

Takoj je začel misliti, kako bi to storil. Stari Sodar se je seveda začudil ko je izvedel Petrove namere. Hotel mu je zvišati plačo, toda Peter se ni dal pregovoriti ter je šel s krošnjo po svetu. Ko je bil star dvajset let, je zopet prišel v domačo vas k naboru. Izgledal je ravno tako revno, kakor tedaj, ko je odšel v svet; vedel pa ni nihče o njegovih razmerah, le svojemu prijatelju, mlademu Sodarju, je povedal, da gre kupčija dobro in da je zadovoljen. Pri naboru so vzeli Petra k vojakom, in občina je bila vesela, da ga bo sedaj gotovo za nekaj let rešena.

Peter pa se tudi po končani službi ni vrnil v to občino, leta so pretekla, ne da bi se kaj slišalo o njem in njegovo ime se je že popolnoma pozabilo. Mladí Sodar je prevzel kmetijo, se oženil, dobil sina Primoža, ki je že hodil v

šolo, ko se je rdeči Peter zopet nenadoma prikazal. To pot pa ni prišel sam, temveč je pripeljal seboj desetletno hčerko svoje sestre, ki je tudi že umrla. Prišel pa je ravno takšen, kot je odšel; bil je ravno tako suh, ravno tako ubožno oblečen kot tedaj. Le njegovi rdeči lasje so že dobili malo belo barvo; njegovo obličje ni bilo nikdar lepo, zdaj pa se je brala na njem še neka trdost. Obiskal ni nobenega človeka v vasi, razun Sodarja, katerega je o pogledu nanj prevzelo neko sočutje. Sodar je pozvedoval, kako je kaj Petru šlo; izvedel je od njega, da hodi še vedno s krošnjo po svetu ter zaide v zelo daljne kraje. Ko ga je poprašal o njegovih dohodkih, je rdeči Peter zmajal z ameni in dejal, da si je nekaj malega prihranil za stara leta. Sedaj pa mora imeti lastno bivališče. Sestra mu je umrla, in njeno dete ne mara prepustiti tujim rokam. Videl je, da stoji koč v gozdu prazna, zato mu naj Sodar dovoli, da se za malo plačo v njej naseli.

„Ah, če bočš tje, se kar naseli v koči. Malo boš pazil na gozd, da mi ne bodo ljudje tako nesramno kradli lesa; to naj bo za najem nino. Kaj pa boš počel gori?“ je menil Sodar.

(klanja, potem je to večidel zvitorepec, ki bi za svojo korist postal izdajica. Ako jih pa zopet rad kara in grdi, zlasti pred ljudsvom, potem se ga treba čuvati, ker je ali hudobnega srca, ali pa kratke pameti.

Pravi narodnjak mora najprej biti pravi človek, t. j. ne sme manjših od sebe niti prezirati, niti se jim laskati, a onih, ki so nad njim se ne sme bati, niti jih grditi. Ali to je samo temelj in ni edino. Zato je treba gledati še na to, ako takšen mož, ki hoče biti narodnjak, skrbi tudi za narodne šole in za društva, in ako slednjič tudi voli po svoji duši in svojem prepričanju. Ako kakšen mož vedno govori in kliče, „mili moj slovenski narod“, a doma z ženo in otroci govori nemški, potem je to licemerec. Dogodi se pa tudi to, da nekdo svoj dom brani, otroke slovensčine uči, a ne mara za nobeno narodno društvo; takšen človek je brezbrizen in slab narodnjak.

Pri nas je na žalost tudi takšnih ljudi odveč, ki so narodnjaki v vsem, a kadar pride do volitev, začno govoriti, da ne smejo glasovati po prepričanju, ker bi lahko imeli od tega izgubo ali bi se temu ali onemu zamerili. Takšnemu je treba reči tako: „Nesrečni sin, a kaj bi ti storil, če bi bilo treba za narod izgubiti glavo, ko se že tako bojiš izgubiti kakega svojega odjemalca?“ Takšnim ljudem ne smemo in ne moremo verovati, ker so to sužnji svoje žene ali iz kakih drugih ozirov si ne upajo delati po svojem prepričanju.

Pravi narodnjak mora torej biti človek, ki manj izobražene uči, a višje spoštuje, se nikdar nikomur ne laska, niti se ga boji. Pravi narodnjak je dober gospodar, zvest slovenski mož, branitelj in prijatelj slovenskih šol, v vsakem zboru zagovornik složnega dela, in ako je le mogoče, član ali tudi osnovatelj kakega narodnega društva. Slednjič pa je za vsakega narodnjaka dan volitve pravi bojni dan poštenja in največji narodni praznik. Na ta dan mu izgine iz srca vsak strah, ker na ta dan more jasno izpovedati ono, kar je pravo. Bodimo vsi takšni zavedni možje in storimo, kar smo dolžni domovini in svojemu poštenju!

Celjske in štajarske novice.

(C. kr. samostojni nemško-slovenski gimnazijski razredi v Celju.) Vpisovanje v prvi razred se vrši dne 16. septembra t. l. od 8—11. ure dopoldne. Sprejemni izpit se začne isti dan ob 11. uri. Učenci, ki hočejo biti sprejeti v prvi razred, naj s seboj prinesejo krstni list in pa šolska naznanila zadnjega leta.

(Politično društvo „Naprej“ v Celju) na merava prirediti v kratkem shod v celjski okolici, za katerega se baje že delajo priprave. Shod ima biti imponanten. Društvo je le še v dvomu, kje bi takšen shod lepše uspel; zato so naprošeni vsi gostilničarji, ki imajo lepe in za to pripravne prostore, da to društvu naznanijo.

(Sestanek tiskarjev.) Dne 7. in 8. t. m. imajo tiskarji iz Spodnje Štajarske v Celju svoj sestanek.

(„Delavsko podporno društvo“) v Celju priredi v soboto 6. t. m. zabavni večer v društvenih prostorih. Pevci bodo kot navadno ob takih prilikah navzoče zabavali z lepim petjem. Doslej je bila zabava ob takih večerih še vedno izvrstna, gotovo bode tudi jutri tako. Torej v „Delavsko društvo“!

(Mestno občinsko gospodarstvo v Celju) se je razpravljalo dne 22. avgusta t. l. v seji občinskega odbora. Šlo je za „razbremenitev“ odstopivšega župana g. Stigerja. Iz posameznih točk povzdigamo sledeče: Dohodkov je imelo mesto 1901 leta 341 112 kron 68 vin., stroškov 338 274 kron 94 vin., torej prebitka v blagajnici 2837 kron 74 vin. Med dohodki se nahajajo do klade k davkom s 73 957 kron 27 vin. in dohodki iz „kreditnih operacij“ z 67 054 kron 98 vin. To se pravi, da se je mesto leta 1901 zadolžilo za ravno imenovano vsoto, skoro za toliko, kakor nesejo mestne doklade. Mestna klavnica je bila pasivna z 9845 kron 11 vin. Za mestne „vrednostne in zadolžnične papirje“, t. j. za obresti mestnih dolgov se je izdalo 39 378 kron 67 vin. in mestna hranilnica je odpustila mestu obresti 35.000 kron — vin. torej skupaj 74 378 kron 67 vin. Iz tega vidimo, da je mesto dolžno bilo leta 1901 okroglo poldrugi milijon kron. Tega števila in sploh bilance t. j. izkaza o premoženju in dolgovih mesta celjskega, občinski odbor, oziroma poročevalec g. Walland in podžupan Rakusch ne razglasuje. Glede te stvari imajo gospodje nenavadne misli, kakor smo videli iz zadnjih računskih sklepov mestne hranilnice, pri kateri so izkazovali kot premoženje, kar je hranilnica na vlogah dolžna. Da je finančno stanje celjskega mesta „prav dobro“, tega pač ne moremo verjeti, ker se ravnotežje v upravi leto za letom vzdržuje samo s „kreditnimi operacijami“. Zda zopet iščejo 240.000 kron za novo gimnazijo. Mestne hiše in druga posestva so nesla zadnje leto 36 659 kron, potrebovala pa so 33 506 kron, dala so torej čistih samo 3153 kron t. j. obresti od 62.000 kron (Studentenheim). — Kdor trezno gleda in sodi, pač ne more reči, da bi bilo finančno stanje Celja „prav dobro“, ampak reči mora, da je — miserabile. Kako hoče g. podžupan Rakusch izhajati s 40%, no doklado brez kreditnih operacij, ko bode vendar za novo izposojilo 240.000 kron treba 12.000 kron obresti, to je pozabil dokazati. Ako se bode, kakor lani, s „kreditno operacijo“ iskalo skoro toliko denarja, kakor ga dajejo doklade, tedaj bode resnica, da Celje potrebuje ne 40%, ampak 80% doklad — dvakrat toliko ko do zdaj. To pa gotovo ne bode veselo.

(Deželni glavar) grof Attems baje v kratkem odstopi vsled njegovega ponašanja v zadevi volilne prenosne. Nadomestoval bi ga grof Kottulinsky.

(Imenovanje) Cesar je podelil namestniškemu tajniku A. Underrainerju, ki prevzame vodstvo okrajnega glavarstva v Ptuj, naslov in značaj okr. glavarja.

(V stalni pokoj) je stopil župnik zlato-mašnik v Št. Lenartu pri Oromozu č. g. Jos. Toplak.

(Osebnostna vest.) Suplent na učiteljski pripravnici v Gradcu, g. L. Pettauer, gre v Novomesto na gimnazijo kot redni učitelj.

(Učiteljska služba) Na trirazrednici pri Št. Ilju na Turjaku je popolniti učiteljsko službo z dohodki po drugem krajnem razredu stalno ali začasno. Prošnje do 30. t. m. na krajni šolski svet.

(Vrtni koncert) se vrši v ponedeljek, dne 8. t. m. na dan Male Gospojnice na Ostrožnem v narodni gostilni g. Zagode ta, po domače „na Cigoncah“. Začetek ob 3. uri popoldne. Slovenci, „Svoji k svojim!“

(Stanje hmelja) Po poročilu spodnještajarskega hmeljarskega društva v Žalcu od 3. septembra bode srednje zgodnji hmelj že kmalu potrigan, pozni hmelj pa se ravno sedaj trga. Poslednji pridelek je prav težek, a še ne potrigan hmelj trpi močno vsled dolgotrajne suše na barvi. Prodaja se je ineditem prav živahno razvila; srednje zgodnjega hmelja je že več kot polovica prodanega po 60—80 K 100 kilogramov. Novo sezidana hmeljarnica se tekom ednega tedna odda prometu.

(Žalec.) Kakor se je že poročalo, se priredi v nedeljo, dne 7. septembra t. l. popoldne ob 5. uri v dvorani gosp. F. Hodnika veselica s petjem in dramatično predstavo. Uprizorili se bosta veseligrigi „Uskok“ in „Lokavi snubač“. Po predstavi je prosta zabava in ples Ustopina: od 1. do 3. vrste 1 K 40 vin., od 3. do 8. 1 K, od 8. do zadnje vrste 60 vin., stojišča 30 vin. Ker je čisti dobiček namenjen „Slov. plan. društvu“, da se ustanovi zaklad diletantov v Žalcu se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor Narodne čitalnice v Žalcu.

(Požar v Žalcu) Dne 3. t. m. ob šestih zjutraj je pričelo v sušilnici za hmelj g. Rudolfa Senica sredi trga goreti. Nevarnost radi blizu okoli stoječih, s slamo kritih gospodarskih poslopij je bila velika. Požarna bramba žalska je prišla takoj na mesto. Prihiti sta požarni brambi iz Št. Petra in Braslovč, brizgalne iz Gotovelj, Polzele in Arjevsi. Ogenj se je omejil na eno poslopje. Škoda je znatna, ker je zgorel hmelj. Poškodovani je bil zavarovan.

(Važen političen shod) Na Vranskem bo 7. septembra t. l. velik političen shod. Zborovanje bo v gostilni pri Brinovcu (Gorograncu) in se bo začelo ob 3. uri popoldne. Poročal bo državni poslanec g. vitez Berks. Tudi naš deželni poslanec g. dr. Iv. Dečko je obljubil priti na shod. Na dnevnem redu so jako važne reči. Vrančani in volilci iz vranskega okraja, udeležite se v velikem številu važnega shoda! Dne 7. septembra popoldne ob 3. uri vsi k Brinovcu!

(Šaleško učiteljsko društvo) zborovalo bode v nedeljo, dne 7. septembra t. l. v Zavodnem. Razven običajnih točk je na dnevnem redu podavanje g. Koropca. Začetek zborovanja ob 10. uri dopoldn. Zaradi obeda naj se blagovolijo p. n.

„Kočo vzamem zato, da bo mala Rozika vedela, kje je doma; jaz bom še dalje okrog krošnjarij.“

„Otroka pa boš pustil samega tu gori?“

„Saj ne bom dolgo izostajal, k večjem po nekaj dni, otroka pa ni strah. Tukaj gori pa je tudi boljše shranjeno, kakor med ljudmi.“

„Pa če se otroku kaj zalega zgodi?“

„Kaj bi se mu zgodilo, kar bi se mu ne moglo tudi tu spodaj pripetiti? Iz lastne izkušnje vem, da se otrok nima ničesar bolj bati kakor hudobnih ljudi.“

„Stori po svoji volji, Peter. Jaz si umijem roke, če se otroku pripeti kaka nezgoda.“

Čez par dni se je Peter preselil s svojim skromnim pohištvom in z otrokom v gozdno kočo.

Življenje tam zgoraj je bilo jako samotno, in deklica se je počutila sprva, ako je bila po več dni tako sama, prav žalostno. Kmalu pa se je navadila na to samoto, zlasti ker ji ni manjkalo dela. Četudi je bila mlada, se je vendar privadila na to, da se ni zanašala na druge, in opravljala je desetletna deklica sama gospodinjstvo. Seveda je bilo to prav skromno, vendar pa se je naučila kmalu kočo snažno vzdrževati, vodo iz potoka prinašati, zakuriti in pripravljati

najnavadnejša jedila, katerih sta potrebovala. Kadar je prišel Peter domov, je prinesel vselej vse potrebno.

Ni trajalo dolgo in deklica se je popolnoma privadila na to življenje. Samota je ni plašila, in pogovarjala se je po cele ure z drevesi, s pticami in s šumečo vodo na potoku. Vrhutega je prišel še Primož večkrat gori, in ko je našel družico, ki je bila tudi dostopna za vse prirodne lepote, je vsak prosti trenutek prebil v gozdu na pri-ljubljenem prostoru. Doma je povedal toliko o starem Petru, o mali Roziki in o gozdnih krasotah, da je tudi stari Sodar šel enkrat pogledat, kako si je Peter uredil. Tu je bilo vse prav lepo in njemu je ugajalo, da se je koča nahajala v takšnem redu.

„Ali Peter,“ mu je rekel nekoč, ko ga je videl s krošnjo na hrbtu mimo iti, „tvoja Roza pa stori res več, kkaor bi kdo pri njenih letih od nje pričakoval. Moral jo boš pošiljati v šolo, da se otrok kaj nauči.“

„Vem, vem,“ pravi Peter in se popraska po glavi; „župnik je bil tudi te dni gori in mi rekel, da to ne gre. Ali vidiš Sodar, drugače pa tudi ne more biti!“

„Zakaj pa ne, Peter?“

„Jaz vem prav dobro, kako je bilo z menoj, ko sem hodil v šolo. Naučil se nisem nič, topli pa so me vedno. — Tako se godi nam ubogim ljudem.“

„No, no, Peter, zdaj se je to vse predrugačilo. Zdaj se v šoli ne tepe tako, otrok se pa več nauči. To mi je povedal Primož, katerega pa mislim v jeseni poslati v mesto v srednje šole. Svojo deklico pa le daj v šolo, saj je nihče ne bo smel tepsti.“

To je pomagalo, in stari Peter se je pomiril. Ko ga je še nagovarjal župnik, se je udal in poslal deklico v šolo.

Pokazalo se je kmalu, da je bil njegov strah neutemeljen. Rozika je hodila rada v šolo in se pridno učila; tudi je ni tepel učitelj ter je še otrokom prepovedal z njo grdo ravnati. Vrhutega je pazil še Primož, ki je imel tovaršico iz gozda strašno rad. Tudi jo je vzel večkrat seboj na dom, zlasti če je bilo slabo vreme; tudi jedla je s Primožem. In če ni bilo Petra po več dni domov, ostala je pri Sodarjevih kar čez noč.

(Konec prihodnjic.)

udeleženci javiti šol. vod. g. Ivan Smolnikar v Zavodnem. S tem zborovanjem združen je izlet na goro Sv. Urše. Skupen odhod iz Zavodne je ob 2 uri popoldne. Vsem cenj. gđc. tovarišicam in gg. tovarišem domačega, kakor tudi sosednih okrajev, nudi se ugodna prilika poleteti v večji družbi na prijazno goro ter jim v to ime kličo odbor: „Prid' vrh planin, nižave sin!“

(Kmetijsko društvo za gornjegrajski okraj) je zborovalo dne 31. avgusta t. l. na Rečici. Predaval je potovalni učitelj g. Bale o sadjereji; g. Kač pa je govoril o gospodarsko politični organizaciji Spod. Štajarja. Navzoče ljudstvo je glasno pritrdjevalo. Sprejela se je resolucija glede slovenske univerze, in se je soglasno izvolil nadučitelj g. Ant. Žagar častnim članom. Društvo priredi meseca oktobra t. l. sadno razstavo v Mozirju. Obširneje poročilo prihodnje prihodnjici. (Novaštita pri Gornjem gradu.) Dne 31. avgusta t. l. predaval je v tukajšnji šoli g. Ivan Bele, potovalni učitelj iz Maribora o reji sadnega drevja prav zanimivo in popularno, na kar se mu je učitelj g. Ivan Kelc v imenu obilo zbrana občinstva, katero ga je ves čas prav zvesto poslušalo, zahvalil najpristneje. Tudi tem potom ga na njegovem trudu zahvaljujemo in želimo na skorajšnje svidenje!

(Iz Vojnika) Dne 13. oktobra 1902 bo preteklo celih sedem let (!) odkar je „Podružnica sv. Cirila in Metoda za Škofjo vas in okolico“ pri gosp. Budcu v Arclinu zadnjič zborovala. Pretekla je torej dolga vrsta let, in od tedaj se je pri nas marsikaj spremenilo. Nemila usoda je iztrgala iz naše srede zdaj tega, zdaj onega delavnega in za našo podružnico zaslužnega moža. In zanimanje zanjo je jelo vedno bolj pojemati, in menda nihče ni več mislil, da še bo kedaj zborovala. Kdo bi tudi bil kaj takega pričakoval! Saj smo jo nekako na pol mrtvo položili na milost in nemilost v grob, zagrebli smo jo — v črno zemljo ter smo malomarno čakali poročila vladinega, da naše podružnice — ni več, da jo je vlada — razpustila! Toda to se ni zgodilo. Naša podružnica še živi in smelo trdimo, da bo še nadalje živela. Saj so se v našem Vojniku razmere že mnogo zboljšale, saj še imamo dovolj delavnih in sposobnih mož, ki delujejo za probujo in blagor zatiranega in zaničevanega slovenskega naroda. In tako postaja pa tudi zanimanje za našo podružnico od dne do dne večje, in nadejati se smemo, da bo udeležba prav obilna. Pričakujemo pa tudi cenjenih gostov, vrlih Slovencev iz Celja in iz sosednjih trgov, da nas obiščejo prihodnje nedeljo in pripomorejo, da bo dobro nspela veselica, katero priredimo s prijaznim sodelovanjem „Šmartinskega pevskega zbora“, in pri kateri se bodo uprizorile tri igre. Delajmo neustrašeno za narod, delajmo složno, delajmo tako, kakor delujejo celjski Slovenci, potem bo pa tudi naš trud poplačan, in naše delo bo obrodilo stoteren sad! In z mirnim srcem in čisto vestjo bomo lahko stopili pred tužno mater Slovenijo ter položili „mal dar, domovini na altar“. Saj nas bo navdajala sladka zavest, da smo hoteli in želeli le dobro in blago, četudi nas bodo nekateri krivo sodili, ker nas ne razumejo ali pa, ker nas razumeti nečejo. — Bil je pač skrajni čas, in odlagati ni bilo več mogoče. V naglici smo pa storili morebiti nehoti kaj napakega. Na svidenje torej v nedeljo 7. kimovca t. l. pri gosp. Vrečku (Oščekju) v Arclinu!

(Kopališka vest.) V kopališče Rimske toplice je do 31. avgusta prišlo 353 strank z 876 osebami.

(Nesreča v trboveljskem premogokopu) 31letni delavec A. Rasberger se je v premogokopu ponesrečil. Pri razstreljenju se je po glavi zelo opeknel. Izgubil je obe oči.

(Obsojen nemškutar.) Radi častikraje bil je obsojen dne 31. avgusta t. l. pri c. kr. okrajnem sodišču v Slov. Bistrici znani nemškutarski agitator Gregor Hlapčič iz Spodnje Poljskave. Zmerjal je na nečuten način nekega Slovence na dan občinske volitve. Zato bo plačal 30 K globe ali pa sedel tri dni in povrnil vse stroške.

(Železnica Grobelno - Slatina) V skladu na redbe železniškega ministrstva bode politična obhodna komisija od 9. do 19. septembra t. l. Občine in posestniki, čez katerih zemljo bode železnica šla, se opozarjajo, da se gotovo komi-

sionalne obravnave udeležijo zaradi tega, da zahtevajo, da se jim pustijo potrebni poti čez nameravano železniško progo, in posebno tudi, da pazijo, da se bodo povsod napravili kanali in mostovi na železnici, kjer so isti potrebni, in sicer dovolj široki. Če to sedaj zamudijo, ne bodo imeli kasneje potrebnih poti čez železnico, in voda ne bode imela potrebnega odтока. Nasledki tega bodo povodnji, kakor jih dela savinjska železnica, ker je kanalov in mostičev premalo in ker so še ti mostiči in kanali, kateri so, preozki. — Posebno zupanstva naj bodo previdna, da varujejo svoje občane škode.

(Kopališka vest.) V deželno kopališče Slatina je do 25. avgusta došlo 1810 strank z 2763 osebami.

(Bralno društvo pri Sv. Jerneju pri Ločah) priredi v ponedeljek, dne 8. septembra t. l. po večernicah v gostilni g. Zapuška veselico.

(Velika pevska slavnost na Ptuj) v nedeljo, dne 7. septembra, pri kateri bo sodelovala pomnožena celjska narodna godba na godala in pihala, bo, kakor kažejo priprave, jako sijajna, in je res želeli obilne udeležbe od vseh krajev Spod. Štajarja, kajti take slavnosti vršile so se v prejšnji dobi skoro vsako leto, kar se je pa bilo zadnja leta, žal, opustilo in se je v tem oziru tudi v Celju že marsikaj zamudilo. Zaraditega, in da se zopet obnovijo veliki sestanki štajarskih Slovencev, pri katerih se bo narodni duh zopet oživil in osvežil za bolj živahno narodno in politično delovanje, in da se štajarski Slovenci glede potja in godbe bolj organizujemo, naj slovensko občinstvo in vsi rodoljubi z obilno udeležbo dokažejo, da se za prepotrebno stvar res zanimajo!

(Pevska slavnost v Ptuj) Ker je umevno, da se pri razpošiljanju vabil vrine pomota v tem, da eden ali drugi ne dobi vabila, blagovoli naj se to z ozirom na ogromno delo in velikan ske priprave oprostiti. Dotičnim veljaj splošno vabilo objavljeno v vseh slovenskih časnikih. V nedeljo, 7. septembra bode v Ptuj sestanek vseh Slovencev. Slabo vreme naj nikogar ne splaši, ker je tudi za ta sicer neljubi slučaj vse preskrbljeno. Na svidenje! Odbor.

(Iz Leskovca pri Ptuj) — Izjava. — Nam dobro znani „Štajerčev“ dopisun namočil je svoje umazano pero globoko v gnojnico, ter je oblatil v nekaterih številkah gosp. nadučitelja Stoklasa, kakor tudi prejšnji občinski odbor oziroma krajni šolski svet na prav nesramen način. V grdo škodoželjni notici dolžil je g. nadučitelja, da je on vložil prošnjo za novo šolo in mi drugi pa smo se dali od njega zapeljati in smo baje to prošnjo podpisali. Od dopisnika tirjamo, naj svojo trditve dokaže z dejstvom, drugače je v naših očeh lažnjivec in obrekovalec. Razne vaško pastirske psalme, s katerimi je dopisnik nadučitelja počastiti blagovoli, so pa jasen dokaz njegove čisto izvanredne omike. Znanim in neznanim sovražnikom, katere ima g. nadučitelj Stoklas, pa javimo, da so se zastoj trudili omadeževati njegovo čast, saj je on prejel v znak plodonosnega delovanja od svojih višjih razna pohvalna pismena priznanja. Upamo, da g. nadučitelj ne odide od nas zaradi štajercijancev, katerih je pri nas toliko, da jih lahko na prste preštejemo, ampak da ostane pri nas in da bode z uma svitlim mečem podiral v prah hinavstvo.

(Bralno društvo pri Kapeli) blizu Radgone priredi v nedeljo, dne 7. sept. popoldne ob štirih ponovitve igre „Lurška pastarica“ in kot doda tek igre „Kmet Herod“. Po predstavi bode prosta zabava v gostilni gosp. Antona Divjaka. K prav obilni udeležbi vabi domačine kakor sosede odbor.

(Od Sv. Križa na Murskem polju) Pri Sv. Križu na Murskem polju priredi „Bralno društvo“ dne 16. septembra t. l. ob 4. uri popoldne v Križevcih v Zamudovi uti veselico s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Pesem. 3. Velicigra „Dr. Vseznost in njegov sluga“. 4. Slavnostni govor. 5. Pesem. 6. Igra „Kakor ti meni, tako jaz tebi“. 7. Pesem. Po veselici prosta zabava pri gospe Mariji Spindler (Kunčki) v Križevcih. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

(Priprave za deželnozborske volitve) Nemška ljudska stranka ponuja za prihodnje deželnozborske volitve v okrajih, kjer ne more

priti do večine, spravo socialnim demokratom in liberalcem.

(Sadni in vinski trg v Gradcu) Dne 9.—12. oktobra t. l. se vrši v Gradcu sadni trg, dne 8.—9. novembra pa sadni in vinski trg. Kot darila so razpisane srebrne in bronaste medalje, 400 kron od deželnega odbora, decarna darila od raznih okrajev, hranilnic in mesta Gradec.

(Atentat z bombo.) V soboto se je izvršil v Selški dolini na Zg. Štajarskem uprav grozen atentat. Na postaji je pred veleindustrijca Guttmana, ravno ko je stopal v kočijo, vrzel nekdo bombo. Ta je padla preblizu ter razmesarila napadalca samega; Guttman je bil le laško, njegov gozdar pa težko ranjen. Bomba je bila napolnjena s črepinjami od stekla in krogliami ter jo je vrzel nek inženier z imenom Scholz. Bil je baje anarhist ter je že več dni čakal, da pride vitez Guttman. V hotelu so našli še drugo bombo, katero je imel Scholz pripravljen. Guttmanov gozdar Sobotka je vsled dobljenih ran že umrl.

(Volilno gibanje na Zgor. Štajarskem.) Nemška ljudska stranka noče učiteljem odstati ednega mandata; pravi, da jih drugi poslanci te stranke dobro zastopajo. Ljudska stranka si tudi ni upala izbrati lastnih kandidatov, temveč je posameznim okrajem dala na prosto voljo, koga si hočejo izbrati. Ljudska stranka celo v svojih volilnih okrajih nima dosti zaupanja; na ta način skuša zakriti blamažo, ker bi mnogokje od nje predlaganih kandidatov ljudstvo ne maralo.

Druge slovenske novice.

(Cesar na ljubljanskem kolodvoru) V ponedeljek jutraj je cesar medpotoma k vojaškim vajam v Pulj izstopil na ljubljanskem kolodvoru. Oficijelnega sprejema ni bilo, pač pa so ga pričakovali glavni dostojanstveniki.

(Cesarjev dar.) Cesar je iz svoje zasebne blagajne daroval 6000 kron za pogorelce v Martinjaku na Notranjskem.

(Nov lovski zakon za Kranjsko.) Deželni zbor kranjski je leta 1895 sklenil, naj zakon, ki varuje zajce, ne velja za večje vinorodne pokrajine. Temu sklepu pa vlada ni pritrdila, pač pa izjavila željo, da se lovski zakon za Kranjsko spremeni.

(Gorelo je) v ponedeljek po noči pri posestniku Troštu na Pšati pri Ljubljani. Zgorela je hiša z gospodarskim poslopjem vred.

(Slovenska gimnazija v Kranju.) Meseca oktobra letos mine 40 let, kar obstoji gimnazija v Kranju.

(Ogenj) Dne 28. m. m. po noči so v Pevmi na Gorenjskem pogorela posestniku Jurjevcu vsa gospodarska poslopja. Gorelo je po noči, in ne varnost je bila za vso vas velika.

(Graški delavci v Postojni.) V nedeljo je okrog 300 delavcev iz Gradca obiskalo postojnsko jamo.

(Velikanski shod) bo v nedeljo v Trstu; tržaški Slovenci bodo manifestirali za svoje šole, katerih zahtevajo že od leta 1884, a zaman.

(Osebnost vest.) Ravnatelj ženskega učiteljskega v Gorici g. S. Križnič je imenovan šolskim svetnikom.

(Ponesrečen zidar) V Trstu je ponesrečil 23letni zidar Bizjak; delal je namreč pri popravilu šolskega poslopja, kar mu z visoko nad njim stoječega odra paše na glavo greda in ga ubije.

(Oheail se je) župan s Trnovega na Goriškem blizu Kobarida. Možu se je zmešalo.

(Utonil je) v Soči blizu Solkana 10letni solar Zavrtanik. Njegov tovariš ga je hotel rešiti, pa bi bil še on kmažu izginil pod vodo.

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice. Vaš dopisnik, ki je popisal tukajšno narodno veselico dne 17. avgusta, je po pravici omenjal, da narodna zavest v tem okraju še ni tako vzbujena med kmetiskim ljudstvom, kakor bi bilo želeli; da pa se je vzlic temu veselica prav lepo razvila, zato se imamo zahvaliti res uzornemu složnemu delovanju posretnih in duhovniških inteligence. Veselice so se udeležili z našim obče priljubljenim in obče visoko čislanim g. kanonikom Hajšek na čelu gg. župniki in kaplani sosednih župnij in seboj

pripeljali mnogo veljavnih svojih župljanov. Tudi so pomagali z izrednimi doneski pokrivati ne male stroške za veselico, za godbo, za okinčanje prostora itd.

Vč. g. kanonik je v svoji napitnici z veseljem konstatiral to slovo, ki veže v našem okraju vse narodno misleče sloje in po kateri edini je možno ohraniti versko in narodno zavest med ljudstvom. Sloge nam bo posebno letos treba, ko bodo volitve za deželni zbor. G. kanonik, eden iz že zdaj maloštevilnega krdega Slomškovih učencev, bo prihodnje leto obhajal svojo zlato mašo, na kar se že zdaj ves okraj veseli. Dr. V.

Iz Sevnice. (Zahvala in priporočilo.) V pretečenem šolskem letu je bila šolska mladina tukajšnje petrazredne ljudske šole deležna zopet mnogoterih podpor.

Po požrtvovalnem prizadevanju gospoda kateheta je bilo pred začetkom zime obdarovanih 95 ubožnih otrok, dečkov in deklic, s toplimi oblačili. Od decembra do aprila pa se je vzdrževala šolarska kuhinja, kjer je dobivalo do 200 šolarjev toplo kosilo; kuhalo se je 93 šolskih dni in se razdelilo med učence 15.780 kosilo. V to svrhu porabilo se je nič manj kot 260 mernikov krompirja, 250 kil riža, 19 mernikov pšenice, več mernikov fižola, 100 kil zabele, en polovnjak kisa i. dr.

Denarja pa se je za obleko in šolarsko kuhinjo pri ljudomilih podpirateljih šolske mladine od blizu in daleč nabralo 664 K 88 vin. Darovali so v ta blagi namen tržani in okoličani, kateri naj oprostijo, da se njih imena ne navedejo tukaj posebej, veliko jestvin pa tudi denarnih prispevkov; visoke denarne zneske v denarju naklonili so tej človekoljubni napravi slavna posojilnica, ubožni zaklad in tukajšnji župnik vč. g. Marko Černko. Nadalje so podarili g. Maurer, veleposestnik, 20 K, g. Adolf Smole, c. kr. polkovnik, 10 K, g. Edmund Kavčič, trgovec v Ljubljani, 10 K, g. prof. Skopal v Novem mestu, sam daroval 10 K in še nabral 11 K g. Papež, župan v Boštanju, 10 K, g. Skerbinč, c. kr. finančni nadzornik, 5 K, vč. gg. duhovniki: Anton Rbar, 9 K, Jos. Cerjak, 8 K, Matija Stoklas, 6 K, Ivan Erjavec, 6 K, Anton Brce, 4 K, Jos. Tombah, 2 K, Ivan Medvešek, 2 K, dalje g. Lojze Drahelj v Boštanju, 7 K, g. Kralj, veleposestnik v Rajhenburgu, 4 K, g. nadučitelj Račič v Boštanju, 1 K, g. Trček v Radečah, 1 K, gospodje trgovinski potniki: Bohinjsky iz Maribora, 4 K, Königsberger iz Dunaja, 4 K, Tschurn iz Dunaja, 4 K, Šifrer iz Ljubljane, 4 K, Platner iz Ljubljane, 4 K, Koppstein iz Gradca, 4 K, Hahn iz Gradca, 2 K, Rozman iz Dunaja, 3 K, Pušenjak iz Dunaja, 2 K, „Kathreiner kofe“ 2 K, Schuster iz Dunaja, 2 K, Olinčič iz Dunaja, 2 K, Loschitz, Bovič in Weiss po 1 K, vsi iz Dunaja, veselica pri Simončiču 13 K 70 v, vesela družba pri M. Kozincu v Prešni loki 12 K, pri Kruleju 11 K 6 v, pri Kragelnu 5 K, v Št. Janžu 7 K, in pri Simončiču 11 K.

Podpisano šolsko vodstvo si šteje v svojo dolžnost, imenom šolske mladine, koji v prid so se ti milodari porabili, izreči vsem blagim darovateljem najiskrenejšo zahvalo, posebej pa še vč. g. katehetu Janezu Čemažar, kateri je to človekoljubno podjetje vodil in je za uredbo šolarske kuhinje prepustil v kaplaniji kuhinjo, eno sobo in klet, nadalje načelniku kraj. šol. sveta g. Ludviku Smole in g. dr. Gregorič, ki sta porabila vsako priliko, da sta za šolarsko kuhinjo dobila kak prispevek.

Zaedno bodi dovoljeno tukaj udana prošnja do vseh mladolinoljubov, da bi naše učence, od katerih mnogi prihajajo v šolo iz zelo oddaljenih krajev po silno slabi poti, ter trpe veliko pomanjkanje na obleki in hrani, tudi v bodočem šolskem letu podpirali kar največ mogoče, to je, da bi z milimi darovi omogočili zopetno vzdrževanje šolske kuhinje in delitev oblačil. V ta namen so učenke V. razreda že razrezale 87 m parhenta ter v šoli naredile več oblačil.

Vodstvo petrazredne ljudske šole v Sevnici, dne 24. avgusta 1902. Jos. Mešiček, nadučit.

Narodno-gospodarske novice.

Ljudska izomika in ljudsko blagostanje.

I.
(Dalje.)

Toda moderna doba je dokazala, da se dviga tisti kmečki narod najbolj, ki zna tudi pri kmetovanju uporabljati najmodernejša sredstva, ki kmetuje po novih vzorih.

Ko kmetijstvo ni imelo še drugih potreb, kakor one, ki jih je zadovoljila njegova zemlja sama, se je moglo kmetovati pač z malimi sredstvi. A dandanes treba kmetu tisoče stvari, ki jih mora kupiti, in naravno mora on nasprotno nekaj prodajati. Da se za ta slučaj zahteva neka splošna izobrazba, mora uvideti vsakdo. Elemenarna sredstva za izrabljanje zemlje in živine ne zadoščajo dandanes več, in zato mora kmet smatrati kmetijstvo takorekoč za obrt in mora vedno misliti na njega spopolnenje. Toda tukaj mu treba znanosti: on mora poznati dobro svojo zemljo, mora poznati vse pogoje za nje izboljšanje, in zato nam treba kemičnega in naravnoslovnega znanja. Vse to pa kriči po večji ljudski izobrazbi. Tu pri nas Slovencih smemo pač izraziti agrarno prašanje v stavku: „Kako si ustvarimo kmeta, ki stoji na višini časovnega razvoja in ki more izrabiti v polnem obsegu vse sile in zaklade, ki leže v naši zemlji?“ Prav dobro je imenoval hrvaški pisatelj Kozarac te zaklade: „mrtve kapitala“.

Samo izobraževanje v ljudskih in kmetijskih šolah (kakor bi se imenovala zadnja dva razreda preosnovane ljudske šole! Glej Klemenčič: Preosnova naših ljudskih šol, „Popotnik“) more dati našemu kmetu toliko splošne in strokovne izobrazbe.

Narava nas ni obdarila z bogvekakdo rodovitno zemljo, ne z naravnimi zakladi, zato nam pa treba pridnosti in izrabljanja vseh tehničnih in kulturnih pridobitev. Zmožnost za to izrabljanje pa daje samo izobrazba.

In še eden pomen ima izobrazba za gospodarski razvoj, okoli katerega se suče dandanes ves socialno gospodarski boj: izobrazba pospešuje ednako razdelitev pridelkov gospodarskega dela. Izobrazba budi v današnjem človeku čut, da gospodarski red ni takšen, kakršen bi moral biti, ako bi se uredil po zmožnosti in po delu, in ta čut vodi do socialnih bojev, ta boj ruši privilegije posameznikov in vodi ljudstvo do pravične želje, biti skupna uživalca vseh kulturnih in materialnih pridobitev našega časa. Ta želja je hrepenenje po izednačbi imetka, omike in moči. In ravno ta želja je potrebna pri nas Slovencih, ker bo vedla do tega, da kapital, ki se ustvarja in ki se bo še ustvaril tekom časa, ne bo prešel v roke posameznikov, ampak bo postal v resnici kapital celega naroda, pravi narodni kapital, ki ne bo v korist posamezniku, ampak v korist celemu narodu.

In boriti se za ta cilj, je blago in plemenito. A z ničemer se ne moremo boriti zanj bolj kakor z razširjanjem vede, izobrazbe. Veda je moč. In ravno zato se protivijo nekaterniki temu naravnemu procesu, namreč razširjanju ljudske izobrazbe, ker vedo in slutijo, da se s tem zrušijo njihovi privilegiji, ker vedo, da pade njih nadvlada in da bo ljudstvo samo hotelo odločevati o svojih zadevah in koristih. Zato pravijo, da je neizobražena telesno delujoča masa podlaga vsaki državi, zato imajo take stavke celo v svojih programih.

Toda vedno bolj se rušijo razni predsodki. In oni zgornji tisoči vidijo, da se ljudstvo dviga, vidijo, da hoče biti samosvoje, in iz prejšnjih zaničevalcev ljudstva se levijo sovražniki ljudstva, ker se jim zdi, da se to ljudstvo hoče dvigati na njihove stroške. Verjeti in uvideti nočejo, da so se ravno oni dvigali na račun ljudstva, in da ljudstvo samo zahteva svoje pravice nazaj. In v resnici slabe morajo biti podlage teh motenec, če se boje ljudske želje po izobrazbi.

Mi pa delajmo na to, da padejo ti predsodki popolnoma. Padati bodo sicer počasi, a zato tem gotoveje. Vemo pač, da se med ljudstvom samim najprej ljube, ki se bodo odločili o izobrazbi, ki jo hočejo, da je za kmeta in delavca izobrazba nepotrebna, toda ti ljudje so pri našem narodu pač izjemni. Velika

večina našega ljudstva pač hlepi po izobrazbi, v ljudskih dušah spi hrepenenje po izomiki, in treba ga je samo vzbuditi in ga vzgajati v hrepenenje silno in mogočno. Naloga nas vseh je, da vzgojimo pravo duševno aristokracijo, ki bo sezidana na podlagi visoko razvite narodnosti, da vzgojimo naš narod v omikan narod, ki se bo lahko glede duševne aristokracije brez sramu staval spored z drugimi narodi in ki bo lahko na ta način tekmoval z drugimi narodi v kulturnem in gospodarskem napredku.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

(Državni zbor) se snide 6. ali 7. oktobra t. l. Tekom tega meseca se bode še dr. pl. Körber pogajal s poslanci, zlasti češkimi glede njihove taktike.

(Nasprotje med Srbi in Hrvati.) Onemu, ki se peča z javnostjo, je žalibog, znan tudi bratomorni srbsko hrvaški boj, o katerem se zastoj pričakuje, da bi kedaj ponehal, marveč postaja isti z vsakim dnevom bujši in se lahko reče, da v ljutosti ne zaostaja niti za bojem med Italijani in Slovani v Istri. Žalibog, to je naš podedovani greh: Slovani znajo postajati energični, radikalni in neizprosni do skrajnosti le tedaj, ko se koljejo med seboj! Kadar pa se borijo proti rodnim nasprotnikom, so nerazumljivo mehki, odjenljivi in neopravičeno velikodušni. Kje bi že bilo Slovanstvo, ako bi vse one zaklade bojevitosti, ki jih hrani le za bratomorni boj, uporabljalo v boju proti sovražnemu tujinstvu!! Neki znanstveni list iz srbske kraljevine priobčil je te dni jako ostro proti Hrvatom pisan članek, ki je te poslednje užalil do dna duše. Ta članek pa je posnelo tudi glasilo Srbov na Hrvatskem, v Zagrebu izhajajoči list „Srbobran“. „Srbobranu“ so pikro odgovorili hrvaški listi, a tej polemiki v listih sledile so demonstracije Zagrebčanov pred tamošnjo „Srbsko banko“ in pred uredništvom „Srbobrana“ ter srbskimi trgovci. Demonstracij, ki so se vršile v nedeljo, se je udeležila množica nad 20.000 Hrvatov, ki so pobili šipe dotičnih hiš. Redarstvo na konjih je z golimi sabljami razglašalo množico in bilo je mnogo ranjenih. Drugi dan bilo je še huje, tako, da so poklicali vojaštvo od vaj, da straži v mestu, ker se je bilo bati požara.

(Vinska klavzula.) Iz Budimpešte javljajo z vsó gotovostjo, da sedaj še ni ničesar dogovorjenega glede vinske klavzule, ter pravijo, da je le toliko gotovo, da sedanja vinska klavzula ne ostane.

(Mažari proti avstrijski himni.) Dne 29. avgusta t. l. je v Uihelyu na Ogrskem igrala vojaška godba na trgu cesarsko pesem, na kar je občinstvo, nahujskano po izvestnih osebah, začelo žvižgati. Godba je morala ponehati in se je odstranila.

(Srbsko posojilo.) Srbija je najela pred kratkim posojilo v znesku 60 milijonov pod sila teških pogojev. Opozicijski listi trdijo, da država sploh ne bo dobila več nego 15 milijonov, obrsti pa da bo plačevala za vsó vsoto. Opozicijski listi tudi očitajo vladi, da njeni člani, ko so vodili dogovarjanja glede posojila v Parizu in prej tudi z drugimi bankami, niso gledali samo na blagor države, temveč tudi na svoj blagor.

(Razmere v Rusiji.) Vest, da je car nekega jutra v minošem tednu našel na svoji pisalni mizi grozljivo pismo, se potrjuje. V pismu, katero je doposlal carju ruski revolucionarni odbor, ako car ne zlomi čimprej samovolje državnih uradnikov, da revolucionarje najdejo istotako pot do njega, kakor je našlo pismo. Car se je baje tega pisma tako prestrašil, da dalje časa ni šel iz sobe. In zdaj se poroča, da je car poklical k sebi harkovskega guvernerja, kneza Obolenskiga in jaroslavskega guvernerja Stürmerja, da se z njima dogovarja. Resnica je, da car sam ne odobrava strogega postopanja svojih uradnikov, ki tuintam grdo, ravnaajo s prebivalstvom, a resnica je tudi, da je vse revolucije v Rusiji delo nemških in židovskih rok, katerih cilj je, pripraviti v Rusiji do revolucije in potem do ljudovlade, kar bi pa bilo v korist le tujim izsesalcem ruskega naroda.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
lekar
dvorni založnik Nj. svet. papeža
Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše
tinkture za želodec, katero morem
najbolje vsakomur priporočati,
kajti rabim jo že od leta 1878 in
zmiraj mi je kot izbornu učinkujočo
zdravilo služila pri želodčnih in
črevesnih boleznih.
KRMIN, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem
rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem
popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in
to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na
želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

(264) 10-5

Karel grof Strasoldo.

Velika trgovina mešanega blaga

v večjem farnem kraju na Spod. Štajarskem z
železniško postajo

se prodaja ali pa da v najem

Potrebovani kapital 8000 kron. — Naslov pošte
(372) 2-2 upravnistvo tega lista

=====

===== Lepa, suha =====

bukova drva

prodaja J. Lavrič na Vranskem; tudi na
(371) dom jih pripelje 3-2

=====

(367) 2-2

RAZPIS.

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu
na Ostrem vrhu s slovenskim učnim jezikom se
bode namestila nadučiteljska služba z dohodki
po II. krajevnem razredu.

Prosilci za to mesto naj vložijo svoje prošnje,
opremljene s spričevalom zrelostnega izpita in
usposobnosti kakor tudi z domovnico do 14. sep-
tembra t. l. predpisanim potom pri krajnem šol-
skem svetu Sv. Duh na Ostrem vrhu, pošta
Luče (Leutschach).

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim,
deloljubnim in stalno naseljenim osebam
s povzetjem zastopa domače zavarovalne
družbe prve vrste. — Ponudbe
pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Malisno štupo, kumno, suhe gobe, la-
neno seme, rožičke (Mutterkorn),
konoplje, mecesnovo gobo, brezovo gobo, oves, rž,
ječmen, pšenico, bob itd., sploh vse kakršnekoli deželne
in druge pridelke

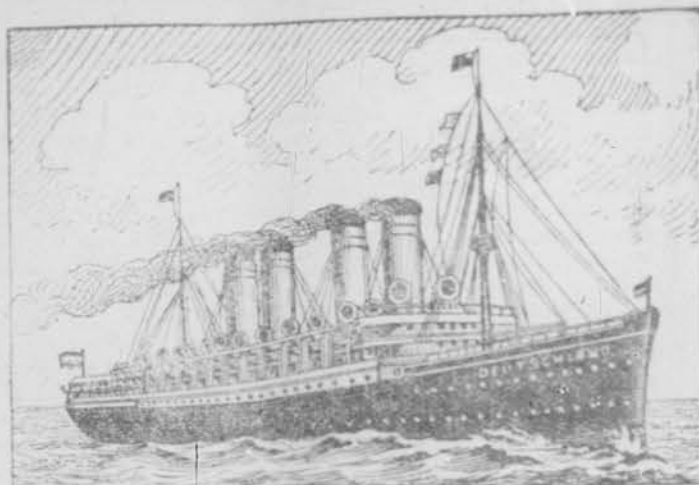
kupi

Anton Kolenc, trgovec v Celju.

Josip Kregar

stavbeni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbena in umetna
ter sploh v to stroko spada-
joča dela. — Napravljajo nove
strelce in stari strelci
se poskušajo z električnim
aparatom. — Cene jako nizke.

Največje, najhitrejšje
ter najvarnejše vrste
velikanskih parnikov
ki vozijo na

AMERIKO
Hamburg—New-York

(233) 25 **le 6 dni.**

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in
brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Trorazredna

cesarja Franca Jožefa I. mestna višja deklinška šola v Ljubljani,

(S pravico javnosti, podeljeno z odlokom via. c. kr. ministrstva za bogoslovje in nauk z dne 12. julija 1900,
list. št. 1008.)

Gospodske ulice št. 8.

Za šolsko leto 1902/1903 bode vpisovanje dne 15., 16. in 17. septembra od 9 do 12
ure dopoldne v ravnateljski pisarni.

Dne 18. septembra od 8 ure nadalje bode sprejemni izpit za tiste na novo vstopivše
gojenke, ki še niso dovršile 8 razreda ljudske ali 5 razreda meščanske šole.

Dne 19. septembra se prične sedmo šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Deklice, katere žele vstopiti v mestno višjo deklinško šolo, naj se v spremstvu roditeljev
ali njih namestnikov osebno zglase ter izkažejo z izpisi, ali o svojem dosedanjem šolanju, za sprejem
v I. letnik pa še posebej z rojstnim listom, da bodo dopolnile 14 leto vsaj do konca prvega pol-
letja šolskega leta.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 4 K prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg
tega še 4 K sprejemnine. — Šolnina znaša vsako polletje 10 K.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis,
matematika, fizika, prirodopis, risanje, ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje, — pro-
stovoljni pa: lepopisje, laščina, telovadba, petje, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo
večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Z mestno višjo deklinško šolo je združen poseben trgovski tečaj, namenjen v prvi vrsti
absolventinjam tega zavoda, potem pa tudi drugim deklicam, če so dopolnile vsaj 16 leto in do-
kažejo v posebnem sprejemnem izpitu dovolj sposobnosti za trgovske nauke.

Vpisovanje za trgovski tečaj bode dne 22 in 23 septembra od 11. do 12 ure.

Vsa natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

V LJUBLJANI, dne 1 septembra 1902.

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje deklinške šole.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lito
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelce, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.